

Bruxelles, den 12.11.2020
COM(2020) 698 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025

I RETNING AF LIGESTILLING FOR LGBTIQ-PERSONER: I EU SKAL DU KUNNE VÆRE DIG SELV

Jeg helmer ikke, før vi har skabt et EU med ligestilling. Et EU, hvor du kan være den, du er, og elske den, du vil — uden frygt for beskyldninger eller forskelsbehandling.

For at være dig selv er ikke din ideologi. Det er din identitet.

Og den kan ingen nogensinde tage fra dig.

Ursula von der Leyen (formand for Europa-Kommissionen)

Unionens tilstand 2020

Alle i EU bør have sikkerheden og friheden til at være sig selv. Vores sociale, politiske og økonomiske styrke skyldes, at vi er forenet i mangfoldighed: Ligestilling og ikke-forskelsbehandling er centrale værdier og grundlæggende rettigheder i EU, som er nedfældet i traktaterne og i chartret om grundlæggende rettigheder¹. Lige muligheder er også en af grundpillerne i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Europa-Kommissionen, Parlamentet og Rådet deler sammen med medlemsstaterne et ansvar for at beskytte de grundlæggende rettigheder og sikre ligebehandling og lighed for alle.

I de seneste årtier har den lovgivningsmæssige udvikling, retspraksis og politikinitiativer forbedret mange menneskers livskvalitet og hjulpet os med at opbygge mere lige og imødekommende samfund, også for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede, ikkebinære, interkønnede og queerpersoner (LGBTIQ²-personer). I 2015 fremlagde Kommissionen listen over foranstaltninger til fremme af LGBTI-personers ligestilling³, Kommissionens første politiske ramme til bekæmpelse af forskelsbehandling af LGBTI-personer. På nationalt plan har 21 medlemsstater⁴ juridisk anerkendt par af samme køn, mens fire har indført retlige procedurer for anerkendelse af køn uden medicinske krav af nogen art⁵.

Den seneste forskning viser også, at selv om større social accept og støtte til lige rettigheder er til stede, er den ikke altid blevet omsat til klare forbedringer af LGBTIQ-personers liv.

I en undersøgelse fra 2019 konstaterede Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), at forskelsbehandling på grund af seksuel orientering,

¹ Se navnlig artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 23 i chartret om grundlæggende rettigheder. Sidstnævnte var det første internationale menneskerettighedscharter, der udtrykkeligt forbyder forskelsbehandling på grund af "seksuel orientering".

² LGBTIQ-personer er personer:

- som tiltrækkes af andre af deres eget køn (lesbiske, bøsser) eller af ethvert køn (biseksuelle),
- hvis kønsidentitet og/eller -udtryk ikke svarer til det køn, de blev tildelt ved fødslen (transkønnede, ikkebinære),
- der er født med køns karakteristika, som ikke passer til den typiske definition af mænd og kvinder (interkønnede), og
- hvis identitet ikke passer ind i en binær klassifikation af seksualitet og/eller køn (queer).

³ Europa-Kommissionen, [Endelig rapport 2015-2019 om listen over foranstaltninger til fremme af LGBTI-personers ligestilling](#) (15. maj 2020).

⁴ Østrig, Belgien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Slovenien, Spanien og Sverige.

⁵ Danmark, Irland, Luxembourg, Malta.

kønsidentitet/kønsudtryk og kønskarakteristika faktisk var stigende i EU: 43 % af LGBT-personer erklærede, at de følte sig diskrimineret i 2019 i forhold til 37 % i 2012⁶.

LGBTIQ-personer forskelsbehandles fortsat i hele EU. For mange LGBTIQ-personer i EU er det stadig ikke sikkert at vise sine følelser offentligt, at være åben omkring sin seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika (både derhjemme og på arbejdet), altså blot at være sig selv uden at føle sig udsat. Et stort antal LGBTIQ-personer risikerer også at blive ramt af fattigdom og social udstødelse. Ikke alle føler sig sikre nok til at anmelde verbale overgreb og fysisk vold til politiet.

Covid-19-krisen har medført nye belastninger for de mest sårbare grupper, og LGBTIQ-personer er ingen undtagelse. Udgangsforbud har spærret mange LGBTIQ-personer, både unge og gamle, inde i fjendtlige miljøer, hvor de risikerer at blive udsat for vold eller et forhøjet niveau af angst eller svær depression⁷. Udbredte falske nyheder har endda beskyldt LGBTIQ-personer for spredning af virus⁸.

46 % af respondenterne i en undersøgelse sagde, at de **ikke ville føle sig trygge** (helt eller delvist) ved, at en **interkønnet person** blev valgt til den højeste politiske position.

57 % af respondenterne i den samme undersøgelse sagde, at de **ikke ville være trygge** (helt eller delvist) ved, at deres børn var i et **forhold med en transperson**.

62 % af de interkønnede respondenter i undersøgelsen **følte sig forskelsbehandlet** på mindst ét område i de 12 foregående måneder, **fordi de var interkønnede**.

LGBTIQ-personers erfaringer fra hverdagen varierer også betydeligt i EU. Selv om den sociale accept af LGBTI-personer er steget fra 71 % i 2015 til 76 % i 2019, er den faktisk faldet i ni medlemsstater⁹.

Der er også en bekymrende tendens i dele af Europa til mere hyppige anti-LGBTIQ-hændelser, f.eks. angreb på offentlige LGBTIQ-arrangementer såsom prideevents, såkaldte erklæringer om "LGBT-ideologifri zoner" og homofobiske trusler under karnevalsfejer. Civilsamfundsorganisationer, der beskytter og fremmer ligestilling for LGBTIQ-personer, melder i stigende grad om, at de mødes af fjendtlighed, der falder sammen med den voksende anti-køns- (og anti-LGBTIQ-) bevægelse¹⁰. Det er vigtigt, at medlemsstaterne reagerer hurtigt for at vende denne nye udvikling.

EU skal gå forrest i indsatsen for bedre beskyttelse af LGBTIQ-personers rettigheder.

Med denne første strategi for ligestilling af LGBTIQ-personernogensinde tager Kommissionen fat på de uligheder og udfordringer, der påvirker LGBTIQ-personer, med

⁶ FRA, [EU-LGBTI II - A long way to go for LGBTI equality](#) (14. maj 2020) (FRA, anden LGBTI-undersøgelse).

⁷ ILGA-Europe fandt, at udgangsforbud udsætter LGBTIQ-personer for en forøget risiko for vold i hjemmet, og den usikre job- og boligsituation og ringere sundhedsresultater for mange LGBTIQ-personer gør dem mere sårbare over for covid-19 og de socioøkonomiske konsekvenser heraf ([COVID-19 and specific impact on LGBTI people and what authorities should be doing to mitigate impact](#), 2020).

⁸ FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder, [COVID-19 and the human rights of LGBTI people](#).

⁹ *Særnummer Eurobarometer 493: Discrimination in the European Union*, oktober 2019.

¹⁰ FRA, [Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU](#) (29. januar 2018).

henblik på at bevæge sig i retning af et EU med ligestilling. Den lægger særlig vægt på LGBTIQ-personers mange forskellige behov og på de mest sårbare, herunder dem, der udsættes for intersektionel forskelsbehandling, samt transkønnede, ikkebinære og interkønnede personer, der er blandt de mindst accepterede grupper i samfundet, og som generelt oplever mere forskelsbehandling og vold, end andre i LGBTIQ-samfundene. Forskelsbehandling er ofte en flerdimensionel størrelse, og kun en intersektionel¹¹ tilgang kan bane vejen for bæredygtige og respektfulde ændringer i samfundet.

40 % af respondenterne i en undersøgelse pegede på **etnisk oprindelse eller immigrantbaggrund** som en yderligere årsag til **forskelsbehandling** ud over at være LGBTI-person.

Geografisk afsondrethed kan være en yderligere sårbarhedsfaktor. 47 % af LGBTI-respøndenterne i alle grupper i EU bor i en stor by, 11 % i forstæderne til eller udkanten af en stor by, 30 % i en by eller en lille by og 13 % i et landdistrikt.

Denne strategi følger opfordringer fra medlemsstaterne¹² og Europa-Parlamentet¹³ med kraftig støtte fra den tværpolitiske gruppe om LGBTI-retigheder og civilsamfundet. Den indeholder en række målrettede foranstaltninger på tværs af **fire søjler**:

1. Bekæmpelse af forskelsbehandling af LGBTIQ-personer
2. Sikring af LGBTIQ-personers sikkerhed
3. Opbygning af LGBTIQ-inkluderende samfund og
4. Gå forrest i opfordringen til LGBTIQ-ligestilling i hele verden.

Disse målrettede foranstaltninger vil blive kombineret med fokus på specifikke LGBTIQ-spørgsmål i forbindelse med udvidet **integrering** af ligestilling i alle EU's politikker, lovgivning og finansieringsprogrammer.

Denne strategi har til formål at hjælpe LGBTIQ-personer med at komme til orde og samle medlemsstaterne og aktørerne på alle niveauer i en fælles indsats for at håndtere anti-LGBTIQ-ligestilling på en effektiv måde. Den vedtages på et tidspunkt, hvor vi er vidner til, at de grundlæggende rettigheder udhules eller reduceres i nogle medlemsstater. EU har meget høje standarder for grundlæggende rettigheder, men de anvendes ikke altid på en ensartet måde. Denne strategi supplerer eksisterende og kommende initiativer til at fremme EU-dimensionen af ligestilling generelt¹⁴.

¹¹ Ifølge artikel 10 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) skal Unionen ved udformningen og gennemførelsen af sine politikker og aktiviteter tilstræbe at "bekæmpe enhver form for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering". Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder definerer "intersektionalitet" som et "analyseredskab til at undersøge, forstå og reagere på, hvordan en persons køn overlapper andre personlige karakteristika/identiteter, og hvordan disse krydsfelter bidrager til vigtige erfaringer med forskelsbehandling". Denne definition finder anvendelse på samme måde på enhver form for forskelsbehandling.

¹² [Fælles nonpaper fra 19 medlemsstater](#) (december 2018).

¹³ [Rapport om EU-køreplanen mod homofobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet](#) (2013/2183(INI)) (8. januar 2014).

¹⁴ Disse initiativer omfatter bl.a.: EU-strategien for ofres rettigheder (COM(2020) 258), strategien for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025 (COM(2020) 152), den strategiske EU-ramme for

1. BEKÆMPELSE AF FORSKELSBEHANDLING AF LGBTIQ-PERSONER

19 % af lesbiske, bøsser og biseksuelle personer, **35 %** af transpersoner og **32 %** af interkønnede personer følte sig **forskelsbehandlet på arbejdet** i det foregående år.

46 % af LGBTI-personer er **aldrig åbne om at være LGBTI-personer** over for sundhedspersonale eller sundhedstjenesteydere.

51 % af interkønnede og **48 %** af transpersoner, **35 %** af lesbiske og **31 %** af homoseksuelle mænd bor i husstande, der har **svært ved at få det til at løbe rundt**.

Forskelsbehandling påvirker LGBTIQ-personer i alle livsfaser. Ofte stigmatiseres LGBTIQ-børn og -unge og børn af LGBTIQ- eller regnbuefamilier, hvor et af medlemmerne er LGBTIQ-person, fra en tidlig alder, hvilket gør dem til mål for forskelsbehandling og mobning. Dette påvirker deres uddannelsesmæssige resultater og beskæftigelsesudsigter, deres dagligdag og deres personlige og familiemæssige trivsel¹⁵.

På jobfronten oplever LGBTIQ-personer fortsat forskelsbehandling i forbindelse med ansættelsen, på jobbet og i slutningen af deres karriere i modstrid med EU-lovgivningen på dette område. Mange oplever hindringer, når det drejer sig om overhovedet at finde retfærdige og stabile job, hvilket kan øge risikoen for fattigdom, social udstødelse og hjemløshed. Nyere forskning har vist, at transkønnede personer oplever flere hindringer, når de prøver at få adgang til arbejdsmarkedet¹⁶.

Mange LGBTI-personer er hjemløse¹⁷. Det at blive ekskluderet fra hjemmet og opleve forskelsbehandling i forbindelse med adgangen til en bolig er primære faktorer, når det drejer sig om hjemløshed, navnlig for unge LGBTIQ-personer¹⁸. Det anslås, at 25-40 % af unge, der oplever hjemløshed, identificeres som LGBTI-personer¹⁹.

Forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet/-udtryk og kønskarakteristika kan også have en betydelig indvirkning på LGBTIQ-personers fysiske, psykiske og seksuelle sundhed og trivsel. EU-forskning har vist, at der er store uligheder på sundhedsområdet mellem LGBTIQ-personer og befolkningen som helhed²⁰. Desuden er LGBTIQ-personer ofte tilbageholdende med at søge sundhedspleje, fordi de har oplevet

integration af romaer og deltagelse (COM(620) 2020), [den europæiske søjle for sociale rettigheder](#), EU's handlingsplan mod racisme 2020-2025 (COM(2020) 565), strategien for handicappedes rettigheder (planlagt til første kvartal af 2021), strategien for børns rettigheder (planlagt til første kvartal af 2021) og strategien for bekæmpelse af antisemitisme (planlagt til fjerde kvartal af 2021).

¹⁵ UNESCO, *Out in the open: education sector responses to violence based on sexual orientation and gender identity/expression* (2016); NESET II, *How to prevent and tackle bullying and school violence* (2016).

¹⁶ Europa-Kommissionen, *Legal gender recognition in the EU: The journeys of trans people towards full equality* (juni 2020).

¹⁷ LGBTI-personer er særligt udsatte for at blive hjemløse, idet 4 % af de transkønnede og interkønnede respondenter angav, at de mindst én gang ikke havde haft et sted at sove eller havde sovet et offentligt sted (*FRA, anden LGBTI-undersøgelse*).

¹⁸ Se eksempelvis: <https://www.feantsa.org/en/newsletter/2017/09/28/autumn-2017?bcParent=27>.

¹⁹ <https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/COVID19%20Impact%20LGBTI%20people.pdf>.

²⁰ LGBTIQ-personer har en højere risiko for at udvikle visse former for kræft i en yngre alder eller for at opleve psykiske lidelser, herunder selvmordstanker og selvmord, og er mere tilbøjelige til at være utilfredse med de sundhedsydelser, de modtager ([Kommissionen, juni 2017](#)).

eller frygter fjendtlige reaktioner fra sundhedspersonalet og stadig kæmper for at få adgang til prismæssigt overkommelig medicin og pleje af høj kvalitet, herunder pleje- og omsorgstilbud. Personer, der har et handicap, er ældre, migranter eller kommer fra etniske eller religiøse mindretal, er særligt sårbare over for forskelsbehandling. Covid-19-krisen har øget denne sårbarhed²¹.

1.1 Håndhævelse og fremme af den retlige beskyttelse mod forskelsbehandling

EU's lovgivning sikrer retlig beskyttelse mod forskelsbehandling og er afgørende for at fremme ligestillingen for LGBTIQ-personer på samme måde som EU-Domstolens retspraksis. En sådan beskyttelse henhører under forskellige retlige rammer, afhængigt af om den forskelsbehandling, som LGBTIQ-personer kan udsættes for, sker på grundlag af seksuel orientering (rammen for bekæmpelse af forskelsbehandling) eller køn, herunder kønsskifte²² (ligestillingsrammen).

Direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet²³ fastholder retten til ikke at blive forskelsbehandlet eller blive udsat for chikane i et ansættelsesforhold på grund af seksuel orientering. I en nylig afgørelse præciserede EU-Domstolen, at en offentlig erklæring fra en person, der udelukker ansættelse af en person med en bestemt seksuel orientering, kan udgøre en forbudt forskelsbehandling²⁴. Selvom dette direktiv fastsætter et stærkt referencescenarie, kan virkningen af direktivets bestemmelser begrænses på to måder: på grund af udfordringer med anvendelsen og begrænsninger af anvendelsesområdet, da lovgivningen ikke går videre end beskæftigelse.

Kommissionen vil sikre medlemsstaternes stringente anvendelse af de rettigheder, der er omfattet af direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet, og vil fremlægge en rapport om direktivets anvendelse i 2021²⁵. Rapporten vil også undersøge, om medlemsstaterne har fulgt Kommissionens henstilling om at overveje udpegelsen af et ligestillingsorgan med henblik på at medtage forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering i anvendelsesområdet for direktivet²⁶. Kommissionen vil senest i 2022 forelægge enhver lovgivning, der er nødvendig som følge heraf, navnlig vedrørende ligestillingsorganernes rolle.

²¹ Eksempelvis er en højere andel af LGBTIQ-personer sammenlignet med befolkningen som helhed arbejdsløse og i usikre ansættelsesforhold og har adgang til meget begrænsede og ustabile finansielle ressourcer. Krisen har forværret situationen og tydeliggjort den sårbarhed, personer i usikre job og med usikre boligforhold oplever. På grund af forskelsbehandling, stigmatisering og denne lavere socioøkonomiske status har LGBTIQ-personer en betydeligt dårligere sundhedstilstand, som ofte er forbundet med den mere begrænsede adgang til omfattende sygesikring, og de er derfor mere sårbare over for virusset (ILGA-Europe, COVID-19 impact).

²² "Kønsskifte" er det begreb, der var i brug på det tidspunkt, hvor afgørelserne i *P., Richards*, og sag C-117/01, *K.B. mod National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health*, 7.1.2004, ECLI:EU:C:2004:7 blev meddelt af EU-Domstolen.

²³ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16).

²⁴ EU-Domstolens sag C-507/18, *NH mod Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI — Rete Lenford*, 23.4.2020, ECLI:EU:C:2020:289.

²⁵ Denne rapport fremlægges sammen med rapporten om Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse.

²⁶ Kommissionens henstilling (EU) 2018/951 om standarder for ligestillingsorganer (EUT L 167 af 4.7.2018, s. 28).

Direktivet om ligestilling²⁷ fastsætter retten til ikke at blive forskelsbehandlet eller udsat for chikane i forbindelse med adgang til beskæftigelse, arbejdsvilkår (herunder løn) og erhvervstilknnyttede sociale sikringsordninger på grundlag af køn, herunder kønsskifte. Princippet om ligebehandling af mænd og kvinder er til hinder for afskedigelse af grunde, der vedrører kønsskifte²⁸. EU-retten, som stadfæstet af EU-Domstolen, fastsætter også retten til ikke at blive forskelsbehandlet på grund af køn, igen med inddragelse af kønsskifte, i adgangen til goder og tjenesteydelser, der er tilgængelige for offentligheden²⁹, og i lovbestemt socialsikring³⁰. Denne retlige ramme nævner endnu ikke udtrykkeligt køns karakteristika som en forbudt grund til forskelsbehandling.

Kommissionen fremsatte i 2008 et forslag til et direktiv om ligebehandling, som udvider EU's retlige beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af bl.a. seksuel orientering til andre områder end beskæftigelse og erhvervsuddannelse³¹: den opfordrer Rådet til at vedtage forslaget for at lukke hullerne i EU's lovgivning om beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering.

Forskning, der støttes af Kommissionen, Europarådet og civilsamfundet³², har vist, at medlemsstaterne har forskellige tilgange med hensyn til beskyttelse af LGBTIQ-personer, især ikkebinære, interkønnede og queerpersoner, mod forskelsbehandling. Kommissionen støtter medlemsstaterne i at optrappe deres udveksling af bedste praksis vedrørende retlig beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet/-udtryk og køns karakteristika på forskellige områder. Mens nogle medlemsstater har tilføjet køns karakteristika som grund til forskelsbehandling i deres nationale ligestillingslovgivning, har andre anvendt en bred fortolkning af begrebet "køn"³³. Ligeledes findes præmisserne for kønsudtryk kun i lovgivningen om bekæmpelse af forskelsbehandling i nogle få medlemsstater. Kommissionen undersøger, hvordan ikkebinære, interkønnede og queerpersoner kan beskyttes bedre mod forskelsbehandling.

Nye teknologier giver nye muligheder for at forbedre europæernes livskvalitet, men skaber også nye udfordringer. Selv om mange samfundsmæssige problemer kan løses med kunstig intelligens (AI), kan denne også forværre den reelle forskelsbehandling, herunder af LGBTIQ-personer, og uligheder mellem kønnene. Som det blev fremhævet i en nylig gennemgang af Kommissionens politik, er en af de nye udfordringer hvad angår AI-systemer til ansigtsgenkendelse navnlig genkendelsen af transpersoners ansigter, især i overgangsperioden³⁴. Kommissionen planlægger at fremlægge et regelsæt, der specifikt tager højde for forudindtagethed og ubegrundet forskelsbehandling i højrisiko-AI-systemer,

²⁷ Direktiv 2006/54/EF om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23).

²⁸ EU-Domstolens sag C-13/94, *P mod S og Cornwall County Council*, 30.4.1996, ECLI:EU:C:1996:170.

²⁹ Rådets direktiv 2004/113/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37).

³⁰ EU-Domstolens sag C-423/04, *Sarah Margaret Richards mod Secretary of State for Work and Pensions*, 27.4.2006, ECLI:EU:C:2006:256.

³¹ Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, COM/2008/0426 final.

³² Se [ILGA-Europe Rainbow Map and Index 2020](#).

³³ Europa-Kommissionen, *Trans and intersex equality rights in Europe — a comparative analysis* (november 2018); Europarådets menneskerettighedskommissær, *Human rights and intersex people* (april 2015).

³⁴ Keyes, O. (2018), "The misgendering machines: trans/HCI implications of automatic gender recognition", ACM's arbejde inden for samspillet mellem menneske og computer, 2(CSCW), 88. <https://doi.org/10.1145/3274357>, som anført i den kommende publikation: Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Forskning og Innovation (2020) *Gendered Innovations: How inclusive analysis contributes to research and innovation*.

herunder biometriske systemer. Den vil foreslå specifikke krav, herunder til dokumentation, vedrørende kvaliteten af oplæringsdatasæt og testprocedurer til påvisning og korrektion af forudindtagethed. Disse krav ville gøre det muligt at forebygge negative diskriminerende virkninger tidligt i forløbet samt muliggøre løbende overvågning af og kontrol med overholdelsen af eksisterende ligestillingslovgivning i hele AI-livscyklussen.

1.2 Fremme af inklusion og mangfoldighed på arbejdspladsen

Ud over forbuddet mod forskelsbehandling bidrager mere mangfoldige og inkluderende arbejdsmiljøer til at skabe lige muligheder på arbejdsmarkedet og forbedre virksomheders resultater. Mangfoldighed og inklusion er afgørende for at generere nye idéer og fremme et innovativt samfund i udvikling. F.eks. er der en påvist sammenhæng mellem inklusion af LGBTIQ-personer og afkast på aktiver, innovation og produktivitet³⁵.

Kommissionen fremmer mangfoldighedsledelse gennem EU-plattformen for mangfoldighedschartre³⁶. Underskriverne har indført politikker for mangfoldighed og inklusion, oprettet interne LGBTIQ-netværk, sørget for uddannelse af deres personale, fejret den internationale dag mod homofobi, transfobi, bifobi og interfobi og deltaget i nationale prideevents. LGBTIQ-ansatte kan drage fordel af en bedre koordinering mellem EU-plattformen, nationale mangfoldighedschartre og individuelle virksomheder. Kommissionen vil fortsætte med at fremme tilblivelsen af nationale mangfoldighedschartre og engagere sig i specifikke bestræbelser på at fremme ligestilling for LGBTIQ-personer gennem en målrettet indsats inden for rammerne af EU-plattformen for mangfoldighedschartre.

Kommissionen vil fremme brugen af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+)³⁷ til at forbedre den socioøkonomiske situation for de mest marginaliserede LGBTIQ-personer og udvikle initiativer med fokus på specifikke grupper, såsom undergrupperne af bøsser, lesbiske, biseksuelle, transkønnede og interkønnede personer. Kommissionen vil indsamle dokumentation vedrørende de hindringer for fuld ligestilling, der opleves i forbindelse med beskæftigelsen, men også på andre områder, herunder social beskyttelse. Dette arbejde bidrager til vejledning til medlemsstaterne og virksomheder vedrørende fremme af transkønnede og interkønnede personers deltagelse på arbejdsmarkedet. Kommissionen vil fremme udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne og tilvejebringe pålidelige og sammenlignelige data på området med støtte fra FRA. Kommissionen vil fortsat støtte foranstaltninger i henhold til strategien for ligestilling mellem mænd og kvinder³⁸, der har til hensigt at forbedre den socioøkonomiske stilling for kvinder, herunder dem, der er relevante for LGBTIQ-kvinder³⁹.

Sociale virksomheder og den sociale økonomi som helhed kan være en frontløber i bekæmpelsen af anti-LGBTIQ-forskelsbehandling. De kan udvikle specifikke programmer,

³⁵ Se eksempelvis Li, F., Nagar, V. (2013), 'Diversity and performance', *Management Science* 59, s. 529-544; Shan, L., Fu, S., Zheng, L. (2016), "Corporate sexual equality and firm performance", *Strategic Management Journal* 38(9), s. 1812-1826; og Gao, H., & Zhang, W. (2016), "Employment non-discrimination acts and corporate innovation", *Management Science* 63(9), s. 2982-2999.

³⁶ Den består i øjeblikket af 26 nationale mangfoldighedschartre, der repræsenterer et netværk af ca. 12 000 organisationer med over 16 mio. ansatte.

³⁷ Lige muligheder og ikke-forskelsbehandling skal fremmes inden for rammerne af Den Europæiske Socialfond Plus under forberedelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af programmerne. Medlemsstaterne skal endvidere støtte specifikke målrettede tiltag til fremme af disse principper.

³⁸ Europa-Kommissionen, [Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025](#), 5.3.2020, COM(2020) 152 final.

³⁹ Tiltag til bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle kan være særligt relevante for LGBTIQ-husstande.

kurser og ordninger, der fører til øget inklusion af LGBTIQ-personer. Kommissionen offentliggør i 2021 en europæisk handlingsplan for den sociale økonomi, som vil fremme udviklingen af disse virksomheder og organisationer og belyse, hvordan man bliver bedre til at inkludere marginaliserede grupper i samfundet, herunder LGBTIQ-personer.

Kommissionen vil gå forrest med et godt eksempel som arbejdsgiver. Inden for rammen af Kommissionens nye personalestrategi vil den fortsat tilstræbe et fuldt ud inkluderende arbejdsmiljø, der navnlig yder mere målrettet støtte og vejledning til LGBTIQ-medarbejdere, samt en markant forbedring af brugen af kønsinkluderende sprog i alle meddelelser. Kommissionen opfordrer de øvrige EU-institutioner til at tage skridt til at fremme mangfoldighed og inklusion på deres respektive arbejdspladser.

1.3 Bekæmpelse af ulighed inden for uddannelse, sundhed, kultur og sport

Kommissionen vil støtte fremme af udveksling af bedste praksis mellem medlemsstater og eksperter hvad angår en sikker og inkluderende uddannelse for alle børn, unge og voksne. F.eks. vil en ny ekspertgruppe⁴⁰, der udarbejder forslag til strategier for oprettelse af støttende læringsmiljøer for grupper med risiko for dårlige resultater samt for at støtte trivsel i skolen, blandt andet behandle kønsstereotyper inden for uddannelse, mobning og seksuel chikane. Desuden vil Kommissionens kommende omfattende strategi for børns rettigheder sikre lige adgang til rettigheder, beskyttelse og tjenester, også for LGBTIQ-børn. Fremme af en mere inkluderende uddannelse er i alle elevers og studerendes samt borgeres interesse, da det bidrager til at bekæmpe stereotyper og opbygge et mere retfærdigt samfund for alle.

Der mangler ofte forskning inden for LGBTIQ-personers intersektionelle erfaringer, f.eks. de der er ældre eller handicappede. Horisont Europa vil støtte kønsspecifikke undersøgelser og intersektionel forskning af relevans for LGBTIQ-personer, herunder også sundhed. Kommissionen vil formidle forskningsresultaterne, herunder deres anbefalinger og politiske retningslinjer, og organisere en konference for hele EU gennem EU's platform for sundhedspolitik. Den vil også foreslå, at Styringsgruppen vedrørende Fremme og Forebyggelse (SGPP) tager hensyn til en valideret god sundhedspraksis på dette område, som kan gennemføres af medlemsstaterne.

Medlemsstaterne vil blive tilskyndet til at arrangere uddannelse for sundhedsfagligt personale for at øge bevidstheden om bøssers og biseksuelle mænds, lesbiskes og biseksuelle kvinders, interkønnede og transkønnede personers sundhedsbehov og for at undgå forskelsbehandling og stigmatisering i forbindelse med adgangen til sundhedsydelse. Undervisningsmaterialet fra HEALTH4LGBTI-projektet⁴¹ vil blive sendt ud til flere og blive tilbudt medlemsstaterne. Kommissionen vil tilskynde til og lette medlemsstaternes udveksling af bedste praksis i forbindelse med håndteringen af de psykiske udfordringer, som et stort antal LGBTIQ-personer står over for.

I mange samfund er kønsrelateret forudindtaget og andre stereotyper blandt de vigtigste årsager til negative eller fjendtlige holdninger over for LGBTIQ-personer. De fører navnlig til udstødelse og stigmatisering af alle, der ikke lever op til faste normer/forestillinger om kvinder og mænd, f.eks. ikkebinære og queerpersoner. Medierne og kultur- og sportssektorerne har en stor magt, når det gælder en holdningsændring, der udfordrer den kønsrelaterede forudindtaget og andre stereotyper.

⁴⁰ Denne ekspertgruppe er et initiativ, der indgår i meddelelsen om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 (COM(2020) 625 final).

⁴¹ https://ec.europa.eu/health/social_determinants/projects/ep_funded_projects_da.

Kommissionen vil støtte projekter, der anvender kulturelle udtryksformer til at bekæmpe forskelsbehandling, opbygge tillid og accept og fremme fuld integration af LGBTIQ-personer. Kommissionen vil styrke integrationen af LGBTIQ-ligestillingsaspekter i relevante beskæftigelses-, uddannelses- og sundhedsinitiativer (navnlig i forbindelse med initiativer vedrørende mental sundhed og forebyggelse af hiv/aids) og EU's finansieringsprogrammer (f.eks. EU4Health og Erasmus+). Den fremtidige europæiske plan for bekæmpelse af kræft vil tage højde for situationen for sårbare grupper, herunder LGBTIQ-personer. Projekter, der håndterer intersektionel forskelsbehandling og ulighed, som LGBTIQ-personer oplever, samt kønsrelateret forudindtagethed og andre stereotyper, vil blive finansieret gennem programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier⁴².

Erasmus+ finansierer projekter, som hjælper unge, der oplever forskelsbehandling på grund af deres køn eller seksuelle orientering samt andre sociale hindringer. Det Europæiske Solidaritetskorps kan ligeledes fremme solidaritetsaktiviteter, der er rettet mod håndtering af racisme og forskelsbehandling samt bred deltagelse. I den nye programmeringsperiode vil der blive lagt særlig vægt på inklusion, lighed og mangfoldighed i programmerne Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorps. Den vil omfatte en mangesidet tilgang til at gøre programmet mere inkluderende og til at fremme opsøgende arbejde over for mennesker med færre muligheder, herunder gennem indførelse af mere fleksible og tilgængelige formater, støtteforanstaltninger, der skal bidrage til at forberede og ledsage deltagerne, og finansielle foranstaltninger til tackling af de forhindringer, som underrepræsenterede grupper støder på i forbindelse med deltagelse i programmerne.

1.4 Sikring af rettigheder for LGBTIQ-personer, der søger om international beskyttelse

Det fælles europæiske asylsystem tager højde for den særlige situation og de særlige behov, som sårbare (herunder LGBTIQ-personer) ansøgere om international beskyttelse står i og har⁴³. Kommissionen har fremsat forslag til reform af det fælles europæiske asylsystem ved at gøre det mere modstandsdygtigt og effektivt, samtidig med at disse ansøgere beskyttelsesbehov respekteres⁴⁴.

Kommissionen vil fremme udveksling af god praksis mellem medlemsstaterne om imødekommelse af behovene hos LGBTIQ-personer, der søger om international beskyttelse, med fokus på:

- hvordan rammerne for sikre og passende modtagelsesforhold, herunder indkvartering, kan sikres for LGBTIQ-personer, der søger om international beskyttelse
- beskyttelsesstandarder i forbindelse med deres frihedsberøvelse (hvis relevant), og
- hvordan det kan forhindres, at undersøgelsen af deres ansøgninger påvirkes af forskelsbehandling af LGBTIQ-personer og/eller af stereotyper.

⁴² Andre EU-programmer, såsom støtteprogrammet for det tyrkisk-cypriotiske samfund, støtter også aktivt projekter, der tackler forskelsbehandling og udnyttelse af LGBTIQ-personer.

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT L 337 af 20.12.2011, s. 9), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT L 180 af 29.6.2013, s. 60) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/33/EU af 26. juni 2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (EUT L 180 af 29.6.2013, s. 96).

⁴⁴ [Meddelelse Fra Kommissionen om en ny pagt om migration og asyl, COM\(2020\) 609 final.](#)

Det Europæiske Asylstøttekontor vil forbedre uddannelsen af beskyttelsesmedarbejdere og tolke for at sikre, at undersøgelsen af LGBTIQ-personers ansøgninger om international beskyttelse ikke påvirkes af stereotyper og er i overensstemmelse med international ret/EU-ret og andre relevante instrumenter⁴⁵.

I forbindelse med drøftelserne med medlemsstaterne om finansieringsprioriteter for asyl- og migrationsfonden vil Kommissionen fremhæve behovet for at opbygge kapacitet til at sikre rettighederne for ansøgere om international beskyttelse og andre migranter.

Europa-Kommissionen vil sikre synergi i gennemførelsen af strategien for ligestilling af LGBTIQ-personer og EU's handlingsplan for integration og inklusion. Et af de centrale principper i den nye handlingsplan vil være "inklusion for alle". Den vil tage højde for de udfordringer, der opstår i krydsfeltet mellem migrantstatus og andre faktorer i forbindelse med forskelsbehandling, f.eks. seksuel orientering og køn.

Vigtige tiltag for Europa-Kommissionen:

- ✓ inden 2022 at foreslå lovgivning, der følger op på den næste rapport om gennemførelsen af direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet, navnlig for at styrke ligestillingsorganernes rolle
- ✓ sikre passende beskyttelse af sårbare (herunder LGBTIQ-personer) ansøgere i forbindelse med det fælles europæisk asylsystem og dets reformering
- ✓ sikre støtte til ligestillingsindsatsen for LGBTIQ-personer inden for rammerne af Asyl- og Migrationsfonden
- ✓ støtte til sundhedsforskning af relevans for LGBTIQ-personer, herunder grupperne af transkønnede og interkønnede personer, gennem Horisont Europa.

Europa-Kommissionen vil støtte medlemsstaterne for at:

- ✓ sikre retlig beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet/-udtryk og køns karakteristika på forskellige områder
- ✓ forbedre en sikker og inkluderende uddannelse for LGBTIQ-børn og -unge
- ✓ imødekomme de særlige behov hos LGBTIQ-personer, der søger om international beskyttelse, samtidig med at der sikres en sikker modtagelse, frihedsberøvelse og indkvartering
- ✓ forbedre uddannelsen af beskyttelsesmedarbejdere og tolke, der behandler asylansøgninger fra LGBTIQ-personer.

⁴⁵ "I mange dele af verden oplever enkeltpersoner alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og andre former for forfølgelse på grund af deres nuværende eller formodede seksuelle orientering og/eller kønsidentitet. Mens forfølgelse af [LGBTI]-personer og personer, der anses for at være LGBTI-personer, ikke er et nyt fænomen, er der i mange asyllande større bevidsthed om, at mennesker, der flygter fra forfølgelse på grund af deres seksuelle orientering og/eller kønsidentitet, kan anerkendes som flygtninge i henhold til artikel 1a, stk. 2, i [konventionen af 1951] og/eller protokollen fra 1967 [...] Ikke desto mindre er anvendelsen af flygtningedefinitionen fortsat ikke konsekvent på dette område". (UNHCR, *Guidelines on international protection No 9: Claims to refugee status based on sexual orientation and/or gender identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the status of refugees*, HCR/GIP/12/09, 23. oktober 2012).

2. SIKRING AF LGBTIQ-PERSONERS SIKKERHED

38 % af LGBTI-personer har i de 12 måneder, der er gået forud for undersøgelsen, oplevet **hadmotiveret chikane** grundet deres status som LGBTI-person.

22 % af interkønnede personer har i de sidste fem år oplevet et **fysisk og/eller seksuelt angreb** grundet deres status som interkønnet.

Kun 21 % af LGBTI-ofre for **hadmotiveret fysisk eller seksuel vold** i de sidste fem år har **anmeldt det** til en organisation, herunder politiet og ligestillingsorganer .

Alle har ret til sikkerhed, uanset om det er i deres hjem, i det offentlige rum eller online. LGBTIQ-personer lider uforholdsmæssigt meget under hadforbrydelser, hadefuld tale og vold⁴⁶. For at bekæmpe hadefuld tale på internettet nåede Kommissionen i 2016 til enighed med IT-virksomheder om en frivillig adfærdskodeks⁴⁷. Evalueringerne af kodeksens gennemførelse viser, at seksuel orientering er den hyppigst rapporterede årsag til hadefuld tale (33,1 %)⁴⁸. Covid-19-krisen har ført til en højere grad af had og vold mod og forskelsbehandling af LGBTIQ-personer og til en polarisering af samfundet som helhed⁴⁹.

Samtidig er den til dels manglende anmeldelse af hadforbrydelser til politiet eller andre organisationer fortsat et alvorligt problem, der skyldes manglende tillid til retshåndhævelsen, frygt for LGBTIQ-fobiske reaktioner⁵⁰ eller tillægelse af skylden til ofret, tidligere negative oplevelser i kontakten med politiet eller en forventning om, at de ikke gør noget.

Fortalere for rettigheder oplever at blive truet, og fredelige demonstrationer bliver mødt med had. Alt for ofte gøres LGBTIQ-personer til syndebukke i den politiske debat, herunder i forbindelse med valgkampagner. Beslutninger om en zone, der er fri for LGBT, har til formål at nægte LGBTIQ-samfundet grundlæggende rettigheder og friheder. Brugen af prædikatet LGBTIQ som en "ideologi" spredes i online- og offlinekommunikation⁵¹, og det samme gælder igangværende kampagner mod såkaldt "kønsideologi". LGBTIQ-fri zoner er zoner uden menneskelighed og hører ikke hjemme i vores Union.

2.1 Styrkelse af LGBTIQ-personers retlige beskyttelse mod hadforbrydelser, hadefuld tale og vold

⁴⁶ FRA, anden LGBTI-undersøgelse. Se fodnote 6.

⁴⁷ [Adfærdskodeks til bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på nettet, 30. juni 2016.](#)

⁴⁸ Europa-Kommissionen, *Countering illegal hate speech online: 5th evaluation of the Code of Conduct*, 22. juni 2020.

⁴⁹ I de seneste år har der i stigende grad været en hadefuld retorik i den offentlige debat, hvilket er kommet til udtryk i form af reelt udvist had på gaden, herunder over for LGBTIQ-personer. F.eks. modtog ILGA-Europe rapporter fra mindst fire EU-medlemsstater om religiøse ledere, der gav LGBTI-grupperne skylden for pandemien. (ILGA-Europe, COVID-19 impacts on LGBTI communities in Europe and Central Asia: A rapid assessment report, juni 2020)

⁵⁰ FRA, anden LGBTI-undersøgelse, s. 49. Se fodnote 6.

⁵¹ Se f.eks. FRA, *Rapport om grundlæggende rettigheder for 2019* (29. maj 2019) og ILGA-Europe, *Annual review of the human rights situation of lesbian, gay, bisexual, trans and intersex people 2019* (februar 2019).

Den retlige beskyttelse mod hadforbrydelser og hadefuldt tale rettet mod LGBTIQ-personer varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat⁵². Gennem EU's gruppe på højt plan om bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance vil Kommissionen organisere målrettede drøftelser med de nationale myndigheder og civilsamfundet for at udveksle bedste praksis inden for gennemførelse af national lovgivning på disse områder.

På europæisk plan er der, selv om EU har vedtaget lovgivning, der kriminaliserer hadforbrydelser og hadefuldt tale baseret på racisme og fremmedhad⁵³, ingen specifik EU-sanktionsmulighed for hadefuldt tale og hadforbrydelser rettet mod LGBTIQ-personer. Som et første vigtigt skridt vil Kommissionen i 2021 fremlægge et initiativ med henblik på at udvide listen over "EU-forbrydelser" i henhold til artikel 83, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), så den kommer til at omfatte hadforbrydelser og hadefuldt tale, herunder når de er rettet mod LGBTIQ-personer.

Kommissionen vil også træffe foranstaltninger til at bekæmpe kønsbaseret vold som bebudet i strategien for ligestilling mellem mænd og kvinder. Programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier forventes at finansiere projekter, der har til formål at forebygge og bekæmpe hadforbrydelser, hadefuldt tale og vold rettet mod LGBTIQ-personer, mens programmet for retlige anliggender sikrer finansieringsmuligheder til at fremme rettighederne for ofre for kriminalitet, herunder LGBTIQ-personer.

2.2 Styrkelse af foranstaltninger til bekæmpelse af hadefuldt tale og misinformation på internettet rettet mod og omhandlende LGBTIQ-personer

Kommissionen vil foreslå en lov om digitale tjenester inden udgangen af 2020. Selvom forslaget ikke vil definere det, der anses for ulovlig tale, har det til formål at tage hånd om alle typer af ulovligt indhold på forskellige typer af platforme mere effektivt, samtidig med at der sikres respekt for de grundlæggende rettigheder, herunder ytringsfriheden. Kommissionen vil også udbygge sit engagement og samarbejde med IT-virksomheder og -platforme, herunder i forbindelse med gennemførelsen af adfærdskodeksen.

Kommissionen vil sikre korrekt gennemførelse og streng anvendelse af det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester, som styrker beskyttelsen mod indhold, der tilskynder til had eller vold, og forbyder audiovisuel kommerciel kommunikation, der indeholder eller fremmer forskelsbehandling af enhver art, herunder på grund af køn og seksuel orientering. Kommissionen vil i 2020 vedtage en europæisk handlingsplan for demokrati med henblik på at tackle de vigtigste udfordringer, herunder bekæmpelse af misinformation, beskyttelse mod ekstern indblanding samt manipulation i forbindelse med valg, mediefrihed og pluralisme.

2.3 Anmeldelse af hadforbrydelser rettet mod LGBTIQ-personer og udveksling af god praksis

⁵² På nuværende tidspunkt har syv medlemsstater ikke udtrykkeligt medtaget seksuel orientering i lovgivningen om hadefuldt tale og/eller hadforbrydelser som en skærpende omstændighed, 15 har ikke medtaget kønsidentitet, og 25 har ikke medtaget køns karakteristika.

⁵³ Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen omfatter ikke udtrykkeligt hadforbrydelser og hadefuldt tale rettet mod LGBTIQ-personer og omfatter ikke seksuel orientering eller kønsidentitet som afgørende kendetegn ved hadforbrydelser og hadefuldt tale. (EUT L 328 af 6.12.2008, s. 55).

Kommissionen vil fortsat fremme et sikkert miljø, hvor LGBTIQ-ofre kan anmelde forbrydelser, og fremme bedre beskyttelse af og støtte til ofre for kønsbaseret vold, vold i hjemmet og hadforbrydelser rettet mod LGBTIQ-personer. Under EU-strategien om ofres rettigheder (2020-2025)⁵⁴ vil den hjælpe medlemsstaterne med at sikre, at der står hjælpetjenester for ofre, herunder sikre opholdssteder, til rådighed for LGBTIQ-personer. Kommissionen vil også fremme integreret og målrettet støtte til ofre med særlige behov, herunder LGBTIQ-ofre for hadforbrydelser, gennem EU-finansieringsmuligheder.

Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne for at sikre fuld og korrekt gennemførelse af direktivet om ofres rettigheder som opfølgning på gennemførelsesrapporten fra maj 2020⁵⁵. Kommissionen vil øge bevidstheden om ofres rettigheder gennem en kommunikationskampagne i hele EU og lette udvekslingen af god praksis (såsom oprettelse af "regnbueskranker" på lokale politistationer⁵⁶).

Gennem et tættere samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol) og med Europarådet, medlemsstaterne og civilsamfundet i en ny arbejdsgruppe om uddannelse inden for hadforbrydelser og kapacitetsopbygning til retshåndhævelse vil Kommissionen støtte uddannelse, der hjælper det retshåndhævende personale med at fastslå og registrere LGBTIQ-fobisk forudindtagethed og øge anmeldelsen af forbrydelser.

2.4 Beskyttelse og fremme af LGBTIQ-personers fysiske og mentale sundhed

Skadelig praksis såsom ikkelivsvigtige operationer og medicinsk indgriben på interkønnede spædbørn og unge uden deres personlige og fuldt informerede samtykke (kønslemlæstelse af interkønnede)⁵⁷, tvangsmedicinering af transkønnede personer og konverteringsmetoder rettet mod LGBTIQ-personer⁵⁸ kan have alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser. Kommissionen vil fremme medlemsstaternes udveksling af god praksis for at bringe denne praksis til ophør. Tvangsabort og tvangssterilisation og andre skadelige indgreb mod kvinder og piger er former for kønsbaseret vold og alvorlige krænkelse af kvinders og børns rettigheder. Kommissionen vil også medtage et intersektionelt perspektiv i henstillingen om skadelig praksis mod kvinder og piger som bebudet i EU's strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025.

Vigtige tiltag for Europa-Kommissionen:

- ✓ fremlæggelse af et initiativ i 2021 med henblik på at udvide listen over "EU-forbrydelser" (artikel 83 i TEUF) til også at omfatte hadforbrydelser og hadefulde tale, herunder når dette er

⁵⁴ Europa-Kommissionen, [EU-strategi for ofres rettigheder \(2020-2025\)](#), 24.6.2020, COM(2020) 258 final.

⁵⁵ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/JHA, (COM(2020) 188 final), 11. maj 2020.

⁵⁶ Oprettelsen af regnbueskranker foreslås inden for rammerne af gennemførelsen af strategien for ofres rettigheder (COM(2020) 258 final).

⁵⁷ 62 % af de interkønnede personer, der har gennemgået en operation, angav, at hverken de selv eller deres forældre havde givet et fuldt informeret samtykke inden den første medicinske behandling eller det første indgreb for at ændre deres køns karakteristika (*FRA, anden LGBTI-undersøgelse, s. 54*).

⁵⁸ Konverteringsmetoder er meget skadelige indgreb, der er baseret på den medicinske forkerte idé om, at LGBT-personer og andre kønsmangfoldige personer er syge, og resulterer i svære smerter og lidelser samt langvarig psykologisk og fysisk skade, (FN's uafhængige ekspert vedrørende beskyttelse mod vold og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet, [Report on conversion therapy](#), 1. maj 2020).

rettet mod LGBTIQ-personer

- ✓ tilvejebringelse af finansieringsmuligheder for initiativer, der har til formål at bekæmpe hadforbrydelser, hadefuld tale, vold og skadelig praksis mod LGBTIQ-personer (programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier) og fremme rettighederne for ofre for forbrydelser, herunder LGBTIQ-personer (programmet for retlige anliggender)
- ✓ forelæggelse af en henstilling om forebyggelse af skadelig praksis mod kvinder og piger.

Europa-Kommissionen vil støtte medlemsstaterne for at:

- ✓ udveksle bedste praksis for beskyttelse mod hadefuld tale og hadforbrydelser mod LGBTIQ-personer
- ✓ fremme et sikkert og støttende miljø for LGBTIQ-personer, der er ofre for forbrydelser
- ✓ styrke uddannelse og kapacitetsopbygning til retshåndhævelse for bedre at fastslå og registrere LGBTIQ-fobisk forudindtagethed og øge anmeldelsen af forbrydelser.

3. OPBYGNING AF LGBTIQ-INKLUDERENDE SAMFUND

53 % af LGBTI-personer er næsten **aldrig eller sjældent åbne** omkring det faktum, at de er LGBTI.

21 medlemsstater anerkender **ægteskaber** mellem par af samme køn, mens **15 medlemsstater** giver mulighed for **adoption** for par af samme køn.

Den **juridiske anerkendelse af køn** baseret på eget valg finder kun anvendelse i **fire** medlemsstater.

Chartret om grundlæggende rettigheder fastholder retten til respekt for privatliv og familieliv samt til børns ret til den beskyttelse og pleje, som er nødvendig for deres trivsel. Der findes en lang række familiemodeller i EU, herunder regnbuefamilier med ét eller flere LGBTIQ-medlemmer. På grund af forskelle i familieretten mellem medlemsstaterne anerkendes familiemæssige bånd muligvis ikke, når regnbuefamilier passerer EU's indre grænser. Denne situation blev forværret af isolationsforanstaltningerne som følge af covid-19. Nogle regnbuefamiliers vanskeligheder med at få deres dokumenter og forhold anerkendt rent juridisk førte til yderligere problemer i forbindelse med pandemien, i takt med at landene lukkede deres grænser. I nogle tilfælde har dette ført til, folk er blevet tilbageholdt ved grænsen og forhindret i at slutte sig til deres familier under isolationen⁵⁹.

Transkønnede, ikkebinære og interkønnede personer anerkendes ofte ikke i lovgivningen eller i praksis, hvilket medfører juridiske vanskeligheder for både privat- og familielivet, herunder i grænseoverskridende situationer.

3.1 Sikring af rettigheder for LGBTIQ-personer i grænseoverskridende situationer

⁵⁹ ILGA-Europe, COVID-19 impact.

I EU-retten om fri bevægelighed, navnlig direktivet om fri bevægelighed⁶⁰, anerkendes alle EU-borgeres og deres familiemedlemmers, herunder registrerede partnere og regnbuefamilier, ret til at færdes og opholde sig frit i EU⁶¹.

Kommissionen vil fortsat sikre korrekt anvendelse af loven om fri bevægelighed, herunder for at behandle specifikke problemer, der forhindrer LGBTIQ-personer og deres familier i at nyde godt af deres rettigheder. Dette omfatter særlige dialoger med medlemsstaterne om gennemførelsen af *Coman*-dommen, hvori EU-Domstolen præciserede, at begrebet "ægtefælle" som anvendt i direktivet om fri bevægelighed også gælder for partnere af samme køn⁶². Om nødvendigt vil Kommissionen træffe retlige foranstaltninger.

For at forbedre retssikkerheden for EU-borgere, der udøver deres ret til fri bevægelighed, og for at sikre en mere effektiv og ensartet anvendelse af lovgivningen om fri bevægelighed i hele EU vil Kommissionen i 2022 revidere retningslinjerne fra 2009 om fri bevægelighed. De reviderede retningslinjer vil afspejle mangfoldigheden i familier og dermed bidrage til at lette udøvelsen af retten til fri bevægelighed for alle familier, herunder regnbuefamilier⁶³. Kommissionen vil fortsat indsamle dokumentation for de problemer, som LGBTIQ-personer og deres familier oplever i grænseoverskridende situationer.

Materiel familieret hører under medlemsstaternes kompetence. EU-lovgivningen om familieret finder anvendelse i grænseoverskridende sager eller i sager med grænseoverskridende virkninger, og den omfatter LGBTIQ-personer. Dette omfatter regler, der skal lette medlemsstaternes anerkendelse af hinandens afgørelser om skilsmisse, forældreansvar og rettigheder (herunder forældremyndighed og samkvemsret), underholdspligt (for par og børn), ejendom, der ejes i forbindelse med ægteskab og registrerede partnerskaber, og arvespørgsmål (for par og børn).

Kommissionen vil sikre en stringent anvendelse af den grænseoverskridende familieret over for regnbuefamilier ved at styrke sit fokus på denne gruppe i overvågningen af gennemførelsen.

3.2 Forbedring af regnbuefamiliers retlige beskyttelse i grænseoverskridende situationer

Den nationale lovgivning i over halvdelen af medlemsstaterne indeholder bestemmelser, der finder anvendelse på regnbueforældre. Når disse familier rejser eller flytter til andre medlemsstater, er der dog på trods af EU-lovgivningen som fortolket af Domstolen nogle gange en risiko for, at barnets forbindelse til deres LGBTIQ-forælder afbrydes. Dette kan

⁶⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77).

⁶¹ Med forbehold af traktatens bestemmelser og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

⁶² EU-Domstolens sag C- 673/16, *Coman*, 5.6.2018, ECLI:EU:C:2018:385. I denne dom fastslog Domstolen, at begrebet "ægtefælle" (som anvendt i direktivet om fri bevægelighed) også finder anvendelse på en person af samme køn som en EU-borger, som vedkommende er gift med.

⁶³ Der vil blive offentliggjort yderligere oplysninger i den kommende rapport om unionsborgerskab.

påvirke barnets rettigheder⁶⁴. Gifte og registrerede partnere kan også opleve vanskeligheder med at rejse og flytte til en anden medlemsstat.

Kommissionen vil presse på for en gensidig anerkendelse af familierelationer i EU. Hvis du er forælder i ét land, er du det i alle lande. Kommissionen vil i 2022 foreslå et horisontalt lovgivningsinitiativ til støtte for gensidig anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, f.eks. at en anerkendelse af forældreskab i én medlemsstat er gyldig i en anden medlemsstat.

Desuden vil Kommissionen fortsat støtte medlemsstaternes bestræbelser på at opretholde respekten for regnbuefamiliers rettigheder som nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder (navnlig retten til respekt for privatliv og familieliv og børns rettigheder), som gælder ved gennemførelsen af EU-retten. Den vil undersøge mulige foranstaltninger til støtte for gensidig anerkendelse af ægtefæller med samme køn og registrerede partners retlige status i grænseoverskridende situationer.

3.3 Bedre anerkendelse af transkønnede og ikkebinære identiteter og interkønnede personer

De krav, som personer skal opfylde for at kunne ændre deres juridiske køn, varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat. I de seneste år har et stigende antal medlemsstater ændret deres lovgivning om kønsanerkendelse markant i retning af en model med personlig selvbestemmelse. Andre fastholder en række krav med henblik på at anerkende transkønnede og ikkebinære personers køn. Disse er muligvis ikke forholdsmæssige og kan være i strid med menneskerettighedsstandarderne som besluttet af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i tilfælde af kirurgiske⁶⁵ behov og steriliseringsbehov⁶⁶.

Kommissionen vil fremme udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne om indførelsen af tilgængelig lovgivning om og procedurer for juridisk anerkendelse af køn baseret på princippet om eget valg uden aldersgrænser.

Kommissionen vil indlede en tværsektoriel dialog med forskellige interessenter, herunder medlemsstaterne, virksomheder og sundhedsfagligt personale, for at øge bevidstheden om transkønnede og ikkebinære identiteter og interkønnede personer og tilskynde til inklusivitet i alle relevante tiltag og procedurer, herunder inden for rammerne af Kommissionen.

3.4 Fremme af et gunstigt miljø for civilsamfundet

Kommissionen vil yde støtte til at fremme et gunstigt og bæredygtigt miljø for LGBTIQ-civilsamfundsorganisationer. Denne strategi henviser til de relevante EU-støtteprogrammer og deres finansieringsprioriteter for LGBTIQ-ligestilling. Ud over projektbaseret finansiering vil programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier for 2021-2027 øge finansieringsmulighederne for små og mellemstore organisationer og stille operationelle tilskud til rådighed for netværk, der fremmer ligestilling for LGBTIQ-personer. EU's midler

⁶⁴ Manglende gensidig anerkendelse af forholdet mellem børn og forældre kan føre til, at børn nægtes statsborgerskab, et navn eller en arverettighed. Desuden kan ikkeanerkendte forældre muligvis ikke agere som deres retlige repræsentanter, rejse alene med dem, indskrive dem på skoler, tegne sygesikring, åbne en bankkonto eller give samtykke til medicinske indgreb.

⁶⁵ S.V. mod Italien, stævning nr. 55216/08, 11. oktober 2018.

⁶⁶ A.P., Garçon og Nicot mod Frankrig, stævning nr. 79885/12, 52471/13 og 52596/13 af 6. april 2017.

skal bidrage til at opbygge et ikkediskriminerende samfund og støtte Kommissionens bestræbelser på at sikre et EU med ligestilling.

Desuden vil Kommissionen opretholde og fremme en struktureret og åben dialog med og høring af civilsamfundet i forbindelse med lovgivningen og politikudformningen, navnlig for at drøfte gennemførelsen af strategien. Den vil fremme dialogen med medlemsstaterne, EU-agenturerne, arbejdsmarkedets parter og den private sektor for at bidrage til den videre udvikling af politikker til bekæmpelse af forskelsbehandling af LGBTIQ-personer. Kommissionen vil fortsat øge bevidstheden om behovet for ligestilling og ikke-forskelsbehandling for LGBTIQ-personer og deltage i offentlige arrangementer, der udgør milepæle for LGBTIQ-gruppen.

Unge spiller en afgørende rolle i opbygningen af inkluderende samfund. Sammen med medlemsstaterne har Kommissionen indhentet deres holdning gennem EU's ungdomsdialogproces, hvilket førte til 11 europæiske mål for unge⁶⁷, som bl.a. opfordrer til ligestilling af alle køn og til inkluderende samfund. Disse mål for unge afspejler de unge europæeres synspunkter og præsenterer en vision for et Europa, der sætter dem i stand til at udnytte deres fulde potentiale, samtidig med at de bidrager til at mindske de hindringer, der forhindrer dem, der har færre muligheder, i at deltage i det sociale og økonomiske liv.

Vigtige tiltag for Europa-Kommissionen:

- ✓ revision i 2022 af retningslinjerne fra 2009 om fri bevægelighed med henblik på at afspejle mangfoldigheden i familier og bidrage til at lette udøvelsen af retten til fri bevægelighed for alle, herunder regnbuefamilier
- ✓ forslag om et horisontalt lovgivningsinitiativ vedrørende gensidig anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne
- ✓ undersøgelse af mulige foranstaltninger til støtte for gensidig anerkendelse af partnerskaber mellem samme køn mellem medlemsstaterne
- ✓ tilvejebringelse af finansieringsmuligheder, navnlig gennem programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier.

Europa-Kommissionen vil støtte medlemsstaterne for at:

- ✓ indføre tilgængelig lovgivning om og procedurer for juridisk anerkendelse af køn
- ✓ forbedre inddragelsen af transkønnede, ikkebinære og interkønnede personer i relevant dokumentation, applikationer, undersøgelser og processer
- ✓ håndhæve retten til fri bevægelighed og EU-reglerne om familieret på en stringent måde.

4. INDTAGELSE AF EN FØRERPOSITION I OPFORDRINGEN TIL LIGESTILLING FOR LGBTIQ-PERSONER I HELE VERDEN

LGBTIQ-rettigheder er menneskerettigheder, og LGBTIQ-personer bør til enhver tid have mulighed for at kunne gøre deres rettigheder gældende overalt.

Ikke desto mindre er situationen for LGBTIQ-personer i forskellige dele af verden dog fortsat meget usikker, da de oplever alvorlige krænkelse af deres rettigheder og overgreb

⁶⁷ https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy/youthgoals_en, disse indgår i EU's ungdomsstrategi 2019-2027.

uden adgang til domstolsprøvelse. Mange af dem udsættes for forskelsbehandling, chikane, forfølgelse eller endog mord eller dødsstraf⁶⁸ – alene fordi de er dem, de er. Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil har forpligtet sig til at beskytte dem og gøre dem i stand til at gøre deres rettigheder gældende. Situationen for LGBTIQ-personer varierer også betydeligt fra land til land. Der er brug for en skræddersyet tilgang for at maksimere virkningen af EU's støtte, og vi skal bruge alle de redskaber, vi har til rådighed. EU fører politiske dialoger med partnerlandene med henblik på at bekæmpe diskriminerende love, politikker og praksisser rettet mod LGBTIQ-personer og på at afkriminalisere forhold mellem personer af samme køn og transidentiteter. EU vil gå forrest med et godt eksempel og vise solidaritet og opbygge modstandsdygtighed hvad angår beskyttelse og fremme af LGBTIQ-personers rettigheder i hele verden og bidrage til et globalt opsving, der giver alle muligheden for at trives socialt, økonomisk og politisk og ikke lader nogen i stikken.

Menneskerettighedsforkæmpere sætter i stigende grad livet på spil for at fremme ligestilling for LGBTIQ-personer. Fjendtlige eller livstruende situationer tvinger ofte LGBTIQ-personer til at flygte fra deres hjemlande. Et stærkt engagement i at fremme og beskytte menneskerettighederne er kernen i alle EU's aktiviteter. Det er vigtigt, at EU's interne og eksterne tiltag på dette område er konsekvente og styrker hinanden gensidigt. EU vil fremme sin globale førerposition med hensyn til at beskytte menneskerettighedernes universalitet og udelelighed for alle, herunder LGBTIQ-personer.

Uanset motiverne til deres asylansøgning udsættes LGBTIQ asylansøgere ofte for yderligere farer ved ankomsten til EU og har behov, der kan være forskellige fra andre asylansøgers⁶⁹.

4.1 Styrkelse af EU's engagement i LGBTIQ-anliggender i alle eksterne forbindelser

EU vil styrke sit engagement i LGBTIQ-anliggender i sine eksterne forbindelser både på politisk og teknisk plan. EU vil yde en specifik indsats for at bekæmpe vold, had og diskrimination og sikre, at LGBTIQ-retigheder respekteres i partnerlande.

Hvad angår kandidatlandene og potentielle kandidater, herunder i forbindelse med tiltrædelsesforhandlinger og stabiliserings- og tiltrædelsesproceduren, vil Kommissionen presse på for ligestilling for LGBTIQ-personer i den politiske dialog og støtte foranstaltninger til bekæmpelse af vold, had og forskelsbehandling rettet mod LGBTIQ-personer, herunder støtte til civilsamfundsorganisationer gennem instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA). Den vil også støtte overvågning af og dataindsamling om LGBTIQ-personers situation i regionen og fortsat overvåge og rapportere om deres situation i den årlige udvidelsespakke med landerapporter.

Kommissionen vil dele bedste praksis om bekæmpelse af forskelsbehandling og fremme af LGBTIQ-retigheder ud over EU's grænser gennem sit samarbejde med og engagement i Europarådet, FN og andre relevante internationale og regionale organer.

⁶⁸ I 72 lande kriminaliseres forhold mellem personer af samme køn. (Menneskerettighedsrådet, [Report of the Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity, 11. maj 2018](#)).

⁶⁹ LGBTIQ-asylansøgere risikerer i særlig grad at blive udsat for forskelsbehandling, udstødelse, chikane og vold, herunder seksuel vold, i modtagelses- og detentionscentre, og når de afhøres. De får muligvis ikke passende juridisk bistand eller livsvigtig sundhedspleje, såsom fortsat hormonbehandling. Se f.eks. UNCHR, *Protecting persons with diverse sexual orientations and gender identities: a global report on UNHCR's efforts to protect lesbian, gay, bisexual, transgender, and intersex asylum-seekers and refugees*, (december 2015).

Handlingsplanen for menneskerettigheder og demokrati 2020-2024⁷⁰ fornyr EU's forpligtelse, og der opfordres til en indsats for at bekæmpe alle former for forskelsbehandling med særligt fokus på flere og indbyrdes forbundne former for forskelsbehandling. Heri fordømmes diskriminerende love, politikker og praksisser, herunder kriminalisering af forhold mellem personer af samme køn. EU vil træffe foranstaltninger vedrørende ligestilling for LGBTIQ-personer i internationale fora, opbygge internationale partnerskaber på grundlag af principperne om lighed og ikke-forskelsbehandling og regelmæssigt mødes med partnerlande i politiske og menneskerettighedsrelaterede dialoger i overensstemmelse med sine retningslinjer for at fremme og beskytte LGBTI-personers menneskerettigheder⁷¹ i overensstemmelse med EU's retningslinjer vedrørende menneskerettigheder for så vidt angår ikkeforskelsbehandling i EU's optræden udadtil⁷².

Lokale civilsamfundsorganisationer, der arbejder i frontlinjen for at fremme og beskytte LGBTIQ-retigheder, vil blive støttet af EU-finansiering.

Kommissionen vil fortsat støtte nationale, regionale og globale programmer til fordel for LGBTIQ-menneskerettighedsforkæmpere og deres organisationer. Der ydes f.eks. støtte til at øge kapaciteten til:

- opbygning af effektfulde bevægelser over hele verden
- styrkelse af lokale, nationale og regionale menneskerettighedsinitiativer og
- etablering af regionale alliancer i udvidelses- og naboskabsområder, Afrika, Asien og Stillehavsområdet samt Latinamerika og Caribien.

EU vil fortsat yde en hurtig indsats for at beskytte individuelle LGBTIQ-retighedsforkæmpere. Kommissionen vil fortsat bestræbe sig på at sikre, at den humanitære bistand forbliver kønssensitiv og aldersspecifik, er tilpasset de forskellige køns- og aldersgruppers behov (herunder LGBTIQ-grupper/-personer) og er i overensstemmelse med de humanitære principper, herunder princippet om upartiskhed (ikke-forskelsbehandling). Endelig vil EU's handlingsplan om ligestilling og styrkelse af kvinders indflydelse og status i EU's eksterne forbindelser 2021-2025 (GAP III) bl.a. bygge på princippet om intersektionalitet og fremmer ligestilling for kvinder og mænd i al deres mangfoldighed.

Covid-19-krisen har også forstærket forskelsbehandlingen af og volden mod LGBTIQ-personer uden for EU's grænser. I Team Europes reaktion på covid-19 af 8. april 2020 har EU indtaget en menneskerettighedsbaseret tilgang, der har til formål at genoprette til det bedre og støtte mere retfærdige, inkluderende og bæredygtige samfund samt gennemføre 2030-dagsordenen, efter princippet om, at ingen lades i stikken⁷³. EU prioriterer sundhedsmæssige og socioøkonomiske foranstaltninger, f.eks. ved at sikre, at alle har adgang til støttetjenester og vigtige sociale tjenester, og vil fortsat fremme og opretholde menneskerettigheder, ligestilling og ikke-forskelsbehandling, anstændige arbejdsvilkår, bekæmpelsen af vold samt grundlæggende værdier i denne forbindelse.

⁷⁰ EU's handlingsplan for menneskerettigheder og demokrati 2020-2024, JOIN(2020) 5 final.

⁷¹ Rådet, *Retningslinjer for fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interseksuelle (LGBTI-personer)* (24. juni 2013).

⁷² Rådet, *EU's retningslinjer vedrørende menneskerettigheder for så vidt angår ikkeforskelsbehandling i EU's optræden udadtil* (6337/19, 18. marts 2019).

⁷³ Europa-Kommissionen, *Communication on the Global EU response to COVID-19*, 8.4.2020, JOIN(2020) 11 final: https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/joint-comm-2020-eu-global-response_en.pdf.

Vigtige tiltag for Europa-Kommissionen:

- ✓ gennemførelse af tiltag, der støtter LGBTIQ-retigheder, i overensstemmelse med handlingsplanen for menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 og med EU's retningslinjer for fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for LGBTI-personer
- ✓ sikring af støtte til ligestillingsindsatsen for LGBTIQ-personer inden for rammerne af NDCI- og IPA-midlerne.

5. GENNEMFØRELSE AF STRATEGIEN: FULD UDNYTTELSE AF EU'S INITIATIVER

For at nå strategiens mål vil Kommissionen kombinere de målrettede tiltag med øget integration af ligestillingsaspektet. Kommissionen vil sikre, at bekæmpelsen af forskelsbehandling, der berører LGBTIQ-personer, samt fremme af ligestilling integreres i alle EU's politikker, lovgivning og finansieringsprogrammer, både internt og eksternt. Dette vil blive lettet af den første EU-kommissær for ligestilling nogensinde og den særlige taskforce for ligestilling.

Denne strategi vil blive gennemført ved at anvende intersektionalitet som et tværgående princip: seksuel orientering, kønsidentitet/-udtryk og/eller kønskaraktistika sammenholdes med andre personlige karakteristika eller identiteter, herunder køn, race/etnisk oprindelse, religion/tro, handicap og alder. Dette princip har til formål at forklare, hvilken rolle disse skæringspunkter spiller for enkeltpersoners erfaringer med forskelsbehandling og sårbarhed. LGBTIQ-kvinder kan opleve forskelsbehandling både som kvinder og som LGBTIQ-personer. LGBTIQ-personer med handicap kan stå over for yderligere problemer med at opnå støtte og information og med at deltage fuldt ud i LGBTIQ-gruppen og samfundet som helhed på grund af manglende tilgængelighed, og således forværres deres udstødelse⁷⁴. LGBTIQ-personer med handicap har behov for adgang til oplysninger om støtte og rettigheder i tilgængelige og alternative formater samt adgang til LGBTIQ-områder, -steder og -støttenetværk.

Strategien tager også fat på uligheder, som er blevet tydeliggjort af covid-19-krisen, der har ramt sårbare LGBTIQ-personer uforholdsmæssigt hårdt. Som led i dette arbejde vil Kommissionen tilskynde medlemsstaterne til fuldt ud at udnytte mulighederne i Next Generation EU for at afbøde de uforholdsmæssige konsekvenser af krisen og fremme ligestilling for LGBTIQ-personer. Desuden vil Europa-Kommissionen være parat til at hjælpe medlemsstaterne med at integrere ligestillingsaspektet i udformningen og gennemførelsen af reformer gennem det tekniske støtteinstrument⁷⁵.

EU-finansiering er afgørende for at støtte gennemførelsen af EU's politikker i medlemsstaterne. EU-midler, der forvaltes af medlemsstaterne, skal komme alle EU-borgere til gode uden nogen form for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk

⁷⁴ FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, som EU og alle medlemsstaterne er part i, indeholder generelle principper, der omfatter handicappedes ret til respekt for deres iboende værdighed, individuelle autonomi (herunder frihed til at træffe egne valg), fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet.

⁷⁵ Oprettelsen af det tekniske støtteinstrument er underlagt Europa-Parlamentets og Rådets aftale om forslaget til forordning om oprettelse af et teknisk støtteinstrument, COM(2020) 409 final.

oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Gennem en streng overvågning skal Kommissionen og medlemsstaterne sikre, at EU-midler bidrager til ligestilling, og at alle EU-finansierede projekter er i overensstemmelse med EU-retten, herunder traktaterne og chartret om grundlæggende rettigheder. Hvis projekter overtræder EU's regler om bekæmpelse af forskelsbehandling, kan finansieringen suspenderes eller trækkes tilbage. Kommissionens forslag til en ny forordning om fælles bestemmelser⁷⁶, der fastsætter regler for programmeringsperioden 2021-2027, indeholder en "grundforudsætning"⁷⁷ vedrørende chartret. Desuden skal medlemsstaterne fastlægge og anvende kriterier og procedurer for udvælgelse af projekter, som er ikke-forskelsbehandlende og tager hensyn til chartret.

Pålidelige og sammenlignelige ligestillingsdata vil være afgørende for at kunne vurdere LGBTIQ-personers situation og effektivt bekæmpe uligheder. Kommissionen vil opfordre Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) og Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) til fortsat at yde teknisk bistand og metodologisk støtte til medlemsstaterne angående udformningen og gennemførelsen af dataindsamlinger vedrørende LGBTIQ-personer både af enkelte og flere årsager. Den vil også støtte FRA's, EIGE's og medlemsstaternes indsamling af detaljerede intersektionelle data, navnlig gennem undergruppen vedrørende ligestillingsdata under gruppen på højt plan vedrørende ikke-forskelsbehandling, ligebehandling og mangfoldighed.

Derudover vil Kommissionen arrangere en rundbordsdiskussion om ligestillingsdata, som samler de vigtigste interessenter for at undersøge hindringer for indsamling af data vedrørende race eller etnisk oprindelse og fastlægge veje til en mere harmoniseret tilgang, herunder inden for intersektionelle data, hvad angår f.eks. race eller etnisk oprindelse og seksuel orientering.

Kommissionen (Eurostat) vil fortsætte sit arbejde med ligestillingsdata generelt ved at tage spørgsmålet direkte op med medlemsstaterne på tekniske møder med de nationale statistiske kontorer, når det er relevant. Eurostat yder metodologisk støtte til Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med vurderingen af muligheden for at indsamle statistiske data om LGBTIQ-personer, som stilles til rådighed af medlemsstaterne på frivillig basis.

I 2023 vil der blive offentliggjort en ny Eurobarometerundersøgelse om forskelsbehandling i EU. Kommissionen vil også opfordre FRA til at gennemføre en omfattende LGBTI-undersøgelse i 2024.

Medlemsstaterne opfordres til at bygge videre på den eksisterende bedste praksis⁷⁸ og udvikle deres egne handlingsplaner for ligestilling for LGBTIQ-personer. Målet er at øge beskyttelsen mod forskelsbehandling af LGBTIQ-personer, at sikre opfølgning på nationalt plan i forhold til de mål og tiltag, der er fastsat i denne strategi, og at supplere dem med foranstaltninger til at fremme ligestilling for LGBTIQ-personer på områder, der henhører under medlemsstaternes kompetence. Kommissionen vil også fortsat støtte og synliggøre

⁷⁶ [COM\(2018\) 375 final](#).

⁷⁷ I bilag III til forordningen om fælles bestemmelser.

⁷⁸ Som det fremgår af [årsrapporterne fra listen over tiltag for 2015-2019](#), som Kommissionen har udarbejdet for at fremme ligestilling for LGBTI-personer, har medlemsstaterne aflagt rapport om udviklingen af deres egne nationale handlingsplaner for ligestilling for LGBTIQ-personer. Sådanne handlingsplaner er værdifulde, da de udgør et politisk tilsagn om at håndtere forskelsbehandling af LGBTIQ-personer, ledsaget af konkrete foranstaltninger til fremme af ligestilling.

byernes indsats for at indføre solide inklusionspolitikker på lokalt plan, herunder gennem en årlig udnævnelse af en eller flere europæiske hovedstæder for inklusion og mangfoldighed.

Ud over gennemførelsen af de centrale tiltag, der er beskrevet i denne strategi, vil Kommissionen oprette en undergruppe vedrørende ligestilling for LGBTIQ-personer under gruppen på højt plan vedrørende ikke-forskelsbehandling, ligebehandling og mangfoldighed med henblik på at støtte og overvåge fremskridtene i medlemsstaterne, herunder hvad angår udviklingen af nationale handlingsplaner for ligestilling for LGBTIQ-personer. Den vil jævnligt afholde møder på politisk plan og ekspertniveau med civilsamfundet, medlemsstaterne og vil deltage i arbejdet i Europarådets netværk af LGBTI-kontaktpunkter. Den vil jævnligt overvåge gennemførelsen af tiltagene i denne strategi og fremlægge en midtvejsevaluering i 2023.

Vigtige tiltag for Europa-Kommissionen:

- ✓ vurdere og overvåge opfyldelsen af grundforudsætningen i forbindelse med chartret om grundlæggende rettigheder som fastsat i Kommissionens forslag til en ny forordning om fælles bestemmelser
- ✓ overvåge gennemførelsen af EU-finansierede programmer for at sikre, at de overholder principperne for ligestilling og er i overensstemmelse med EU-retten, herunder traktaterne og chartret om grundlæggende rettigheder
- ✓ opfordre FRA og EIGE til at fortsætte med at yde teknisk bistand og metodologisk støtte til medlemsstaterne vedrørende udarbejdelse og gennemførelse af dataindsamling om LGBTIQ-personer.

Kommissionen vil støtte medlemsstaterne for at:

- ✓ udarbejde nationale planer for ligestilling for LGBTIQ-personer.

6. KONKLUSION: SAMARBEJDE OM LIGESTILLING FOR LGBTIQ-PERSONER

Denne strategi er baseret på en vision om et Europa, hvor mennesker i al deres mangfoldighed er ligestillede, hvor de frit kan leve deres liv, uanset deres seksuelle orientering, kønsidentitet eller køns karakteristika.

Selv om Europa gennem de seneste år gradvist har gjort fremskridt, markerer denne strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer en ny fase i vores bestræbelser på at fremme ligestilling for lesbiske, bøsse, biseksuelle, transkønnede, ikkebinære, interkønnede og queerpersoner, samtidig med at der fortsat fokuseres på prioriterede områder. Desuden understreger den, at et LGBTIQ-ligestillingsperspektiv bør integreres i alle EU-politikker samt i EU's finansieringsprogrammer.

Bekæmpelse af ulighed i EU er et fælles ansvar, der kræver en fælles indsats og handling på alle niveauer. EU's institutioner og agenturer, medlemsstaterne, herunder regionale og lokale myndigheder, ligestillingsorganer, civilsamfundet og erhvervslivet skal styrke deres indsats for at nå strategiens mål.

Alle institutioner bør klart forpligte sig til at følge en fælles strategi. Derfor opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet til at forny sit tilsagn og støtte gennemførelsen af strategien og Rådet til at vedtage konklusioner som opfølgning på strategien. Den opfordrer Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til at fremme dialogen med lokale/regionale myndigheder og civilsamfundet, herunder arbejdsmarkedets parter, om, hvordan ligestillingen for LGBTIQ-personer kan fremmes. Gennem regelmæssige undersøgelser, teknisk bistand og metodologisk støtte til medlemsstaterne vil Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder fortsat støtte ligestilling for LGBTIQ-personer.

Forskelsbehandling, vold og had mod LGBTIQ-personer strider mod EU's grundlæggende værdier og skal ophøre. Sammen kan vi nedbryde barriererne for ligestilling for LGBTIQ-personer og gøre klare fremskridt inden 2025 i retning af et EU, hvor LGBTIQ-personer i al deres mangfoldighed er sikre og har lige muligheder for at deltage fuldt ud i samfundet og dermed nå deres fulde potentiale.